

Rehualan sääntelyä ja turvallisuutta

Rovaniemen ammattikorkeakoulu

Rovaniemen
ammattikorkeakoulu
University of Applied Sciences
LUC

OULUN SEUDUN
AMMATTIKORKEAKOULU

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Sääntelyä

- Rehulaki
- EY asetukset
- Sääntelyllä pyritään varmistamaan
 - ihmisten terveys
 - eläinten terveys ja hyvinvointi
 - ympäristön, rehun käyttäjien ja kuluttajien etujen korkeatasoinen suojele
 - taata sisämarkkinoiden tehokas ja vapaa markkinatoiminta
- GMO-rehu- ja elintarvikeasetus
(1829/2003/EY) (1829/2003/EY)

Rehulaki 86/2008

- Rehuja koskevat vaatimukset (2 luku)
- Toiminnan harjoittamista koskevat vaatimukset (3 luku)
- Viranomaiset ja niiden tehtävät (4 luku)
- Laboratoriot (5 luku)
- Valvonta (6 luku)
- Hallinnolliset pakkokeinot ja seuraamukset (7 luku)

Rehualan sääntelyä EU tasolla

- Yleinen elintarvikeasetus, EY 178/2002
- Valvonta-asetus, EY 882/2004
- Rehyhygienia-asetus, EY 183/2005
- Rehulisäaineasetus, EY 1831/2003
- Sivutuoteasetus, EY 1069/2009
- Torjunta-ainejäämät gm-elintarvikeasetus, EY 396/2005
- GMO-jäljitettävyysasetus EY 1830/2003

Periaatteita

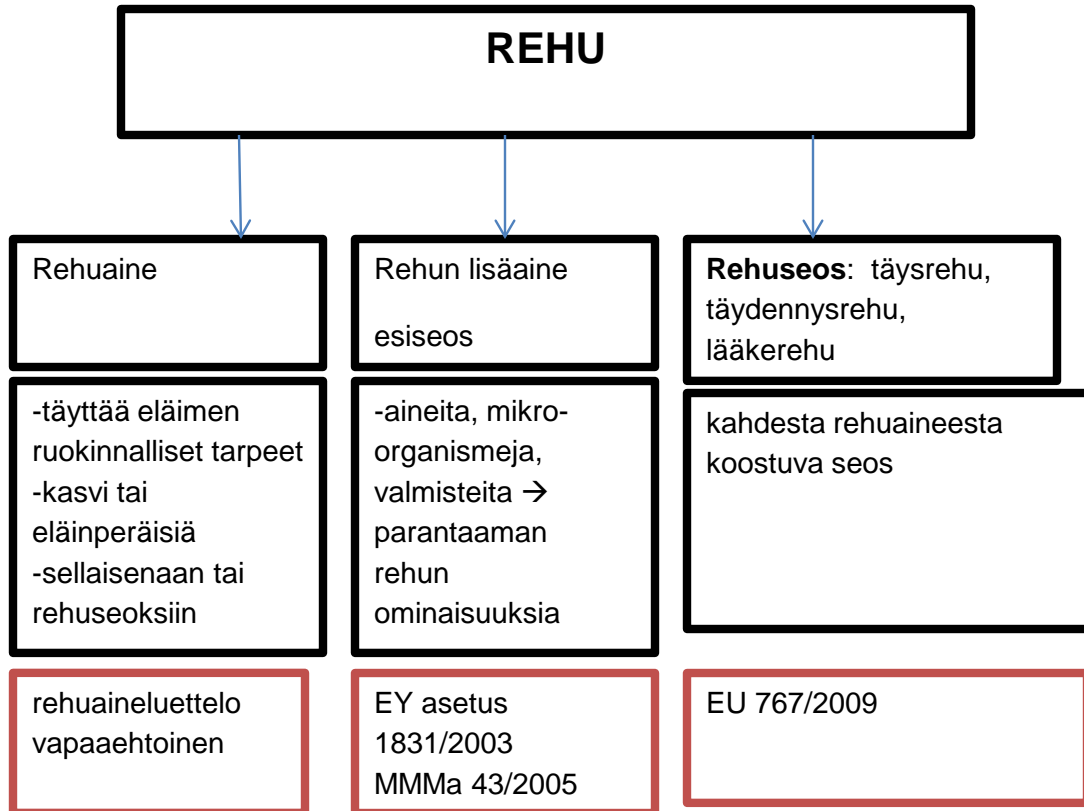
- Puhtausvaatimus
- Lisäaineiden käyttöä koskeva sääntely
- Jäljitettävyysovaatimus
- Ennalta varautumisen periaate :
 - yhteisöön sen markkinoille saatettaviksi tuotujen elintarvikkeiden ja rehujen tulee olla yhteisön lainsäädännön vaatimusten tai yhteisön vähintään vastaaviksi tunnustamien edellytysten mukaisia

Rehu

- Tarkoittaa mitä tahansa suun kautta tapahtuvaan eläinten ruokintaan tarkoitettua ainetta tai tuotetta, mukaan lukien lisäaineet, riippumatta siitä, onko se jalostettu, osittain jalostettu vai jalostamaton
- Rehulla tarkoitetaan tuotantoeläinten, lemmikkieläinten tai luonnoneläinten ruokintaan tarkoitettua tuotetta kuten rehuainetta, rehuseosta, rehun lisäainetta tai esiseosta
- Myös elintarviketuotannon sivutuotteena syntyvät ja eläinten ravinnoksi käytettävät tuotteet ovat rehuja

Rehuseos ja täysrehu

Rehuseos

- Rehuaineiden seoksia ilman tai lisäaineiden kanssa, jotka on tarkoitettu eläinten suun kautta tapahtuvaan ruokintaan täysrehuna tai täydennysrehuna

Täysrehu

- Rehuaineiden seoksia, jotka koostumuksensa puolesta ovat riittäviä tyydyttämään eläimen päivittäisen ravinnontarpeen

Erityisrehut

- Tyydyttää erityisen ravitsemuksellisen tarkoituksen (koostumus, valmistusmenetelmä)
- Esim. dieettirehut
- Merkinnöissä on mainittava muun muassa energiasisältö sekä hiilihydraatin, proteiinin ja rasvan määrä.
- **Lääkerehut**; vain lääkettä, joka on hyväksytty Euroopan yhteisön keskitetyllä menettelyllä tai jolle Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus on lääkelain nojalla myöntänyt myyntiluvan tai muun kulutukseen luovuttamisluvan

Rehulisäaineet

- Ainekset, ainesosat, joita lisätty rehuun sen sisältämien ominaisuuksien parantamiseksi
- Esim. parantaa eläimen ruuansulatusta, vaikuttaa eläintuotteiden ominaisuuksiin
- asetus 1831/2003/EY ja asetus 183/2005/EY

Rehualan toimijat

- Pääsääntöisesti kaikki rehuketjun osallistujat alkutuotannosta kaupan portaaseen asti
- **Toimii rehun tuotanto-, valmistus- tai jakeluvaiheessa, sekä toimijaa, joka käyttää rehuja omistamiensa tai hallitsemiensa elintarviketuotantoeläinten ruokkimiseen**
- Suurin osa maatiloista on rehualan toimijoita
- Toimijoita ovat myös esimerkiksi rehun lisäaineiden ja esiseosten valmistajat, rehutehtaat, turkisrehu- ja lemmikkieläinruokalaitokset, rahtisekoittajat, sivujakeita rehuksi toimittavat elintarvikealan laitokset, kuljetusliikkeet ja varastointilaitokset, maahantuojat, jakelijat, välittäjät sekä tukku- ja vähittäiskauppiat lemmikkieläinruokien vähittäiskauppaa lukuun ottamatta
- Vastuu tuotteen turvallisuudesta on rehualan toimijalla

Rehuaineet, RL 7§

Vaatimus rehuaineille

- Laadultaan ja koostumukseltaan ja muilta ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne soveltuvat eläinten ruokintaan
- EU:n luettelo rehuaineista
- (asetus 178/2002/EY)

Erityisravinnoksi tarkoitettut rehut

Erityisravinnoksi tarkoitettujen rehujen tulee olla

- laadultaan, koostumukseltaan ja muilta ominaisuuksiltaan eläinten erityisiin ravitsemuksellisiin tarpeisiin soveltuvia
- EU:n erityisravinnoksi tarkoitettun rehun käyttötarkoituseräluettelo

Laatuvaatimus, RL 6 §

- Vaatimukset rehulaista ja Euroopan yhteisön rehulainsäädännöstä
- Vastuu tuotteen turvallisuudesta on rehualan toimijalla
- Aitoja, hyvälaatuisia ja turvallisia sekä eläinten ravitsemukseen sopivia
- Yleisiä vaatimuksia yleisen elintarvikeasetuksen 11 ja 15 artiklassa ja yleisen elintarvikeasetuksen 12 artiklassa
- Rehu ei saa sisältää sellaisia määriä haitallisia aineita, tuotteita tai eliöitä, että sen käytöstä voi aiheutua vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle taikka ympäristölle taikka laatuvirheitä eläimistä saataviin tuotteisiin
- Tarkennuksia maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Elintarviketurvallisuusviraston valvonta

- Elintarviketurvallisuusviraston rehujaosto varmistaa rehujen laatua
 - valvomalla,
 - tarkastamalla ja
 - analysoimalla maahantuotuja, kotimaassa valmistettuja sekä kaikkia markkinoilla olevia rehuja
- Valvoo rehualan toimijoita tarkastuskäynnein
- Rekisteröinti
- Mahdollinen hyväksyntä

Valvonnan tarkoitus

- on varmistaa, että rehut ovat:
 - turvallisia
 - käyttötarkoitukseensa soveltuvia ja
 - täyttävät lainsäädännön vaatimukset

Valvontasuunnitelma

- Rehuketjua valvotaan vuosittain laadittavan valvontasuunnitelman mukaisesti.
- Valvontasuunnitelman mukaan otettujen rehunäytteiden analyysitulokset julkaistaan puolivuositain julkaistavassa "Rehu- ja lannoitevalvonnan analyysitulokset" - raportissa.
- Raportti löytyy osioista Julkaisut sekä Tilastot ja raportit.

Rehuaineiden turvallisuuden takaaminen

- Puhtaat, turvalliset raaka-aineet
- Rehualan toimijan velvollisuus toimia rehuhygieniamääräysten mukaisesti
- Jokaisen rehualalla toimivan vastattava puhtaasta raaka-aineesta

Rehu alkutuotannosta eläimelle

Huomio jokaiseen toimijaan, toimitiloihin, prosesseihin

- alkutuotantoon,
- kuljetukseen,
- varastointiin,
- tuotantoon,
- kauppaan,
- käyttämiseen ruokinnassa

Rehualan turvallisuuden suunnitelma

- a) Oman toiminnan suunnitelma, prosessien hallinta, kestävät toimintaperiaatteet, osaamisen varmistaminen
- b) Rehualan riskien hallinta ja johtaminen, riskien tunnistaminen, riskin pienentäminen, varautuminen
- c) HACCP-järjestelmä (Vaarojen arviointi ja kriittiset hallintapisteeet – Hazard Analysis Critical Control Points)

Seuranta

- HACCP
- Omavalvonta → toimenpiteitä,
- Prosessien kehittämistä
- Viranomaisvalvonta

**LAADUKAS REHU →
LAADUKAS TUOTE →
TYYYTYVÄINEN ASIAKAS**

